

**UCHWAŁA Nr 513/XL/18
RADY MIASTA ŻORY
z dnia 22 lutego 2018r.**

w sprawie: **przyjęcia Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2018-2020.**

Na podstawie art. 4 pkt 5, art. 9 ust. 1 i art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1868 z późn. zm.) oraz art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 2046 z późn. zm.) po zasięgnięciu opinii Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

RADA MIASTA

u c h w a ł a :

§ 1

Przyjąć Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2018-2020 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPRZEWODNICZĄCY RADY

Krzysztof Mentlik

Załącznik do Uchwały RM Żory
Nr 513/XL/18 z dnia 22.02.2018r.

MIEJSKI PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2018-2020

I. Wprowadzenie

Opracowywanie i realizacja powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, należy do zadań powiatu zgodnie z art. 35a ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 2046 z późn. zm.).

Dotyczy to zakresu:

- rehabilitacji społecznej,
- rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia,
- przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Celem programu jest podniesienie świadomości społecznej o problemach niepełnosprawnych mieszkańców Żor, a także zapewnienie im godnego i możliwie pełnego równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Opracowanie programu wpisuje się w realizację:

- zaktualizowanej w 2015 roku Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006 - 2020 i jest związane z realizacją priorytetu IV: Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie potrzeb i praw osób niepełnosprawnych, wspieranie ich aktywizacji zawodowej oraz tworzenie warunków do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz Celu strategicznego 3: Wzmacnianie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym oraz zawodowym,
- Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych oraz Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2017 - 2022.

Założenia niniejszego programu są zgodne z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Żory 2020+, przyjętej Uchwałą Nr 525/L/14 Rady Miasta Żory z dnia 25.09.2014 r., określającej wizję rozwoju miasta w dziedzinie sytuacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, jako miasto dostarczające możliwości rozwoju osobom niepełnosprawnym, w tym niepełnosprawnym intelektualnie, zapewniające wsparcie dla osób potrzebujących – starszych, niepełnosprawnych, chorych.

Zgodnie z wymogiem ustawowym, opracowanie programu wpisuje się w realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Żory na lata 2014 - 2020, przyjętej Uchwałą Nr 478/XLV/14 Rady Miasta Żory z dnia 27.03.2014 r.

U podstaw tworzenia programu znajdują się również zapisy:

- Karty Praw Osób Niepełnosprawnych, przyjętej uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 roku (M.P. nr 50, poz.. 475 z 1997r.), która podkreśla prawo osób niepełnosprawnych do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia,
- Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych (M.P. z 19.12.2012 r. poz. 991), w której Sejm wzywa również władze samorządowe do podjęcia działań ukierunkowanych na urzeczywistnienie praw osób niepełnosprawnych do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz niepodlegania dyskryminacji.

Program otwiera możliwość aplikowania przez wszystkie zainteresowane podmioty na terenie miasta o środki z funduszy europejskich oraz z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programów celowych ze szczególnym uwzględnieniem „Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III”.

II. Osoby niepełnosprawne w statystyce wojewódzkiej i gminnej

Z uwagi na brak kompletnych danych statystycznych dotyczących problemu niepełnosprawności, sporządzenie pełnej diagnozy w tym temacie jest niezwykle trudne. Jednym ze źródeł informacji o zbiorowości osób niepełnosprawnych są spisy ludności. Według wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 roku liczba osób niepełnosprawnych ogółem wynosiła na koniec marca 2011 roku 4 697,5 tys. Tym samym liczba osób niepełnosprawnych w Polsce stanowiła 12,2 % ludności kraju wobec 14,3 % w 2002 roku, kiedy to liczba osób niepełnosprawnych wynosiła 5 456,7 tys. Udział mężczyzn wśród osób niepełnosprawnych wynosił 46.1% wobec 53,9 % kobiet.¹

Jak podaje Główny Urząd Statystyczny, zgodnie z zapisami ustawy o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 roku udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące niepełnosprawności odbywało się na zasadzie dobrowolności i blisko 1,5 mln respondentów odmówiło udzielenia odpowiedzi. Można przypuszczać, że w tej zbiorowości znajdują się również osoby niepełnosprawne.

Zbiorowość osób niepełnosprawnych została podzielona na dwie podstawowe grupy:

¹ Źródło: Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych pod adresem: <http://www.niepelnosprawni.gov.pl>

- 1) osoby niepełnosprawne prawnie, czyli takie, które posiadały odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez uprawniony do tego organ,
- 2) osoby niepełnosprawne tylko biologicznie, czyli takie, które nie posiadały orzeczenia, ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych stosownie do swojego wieku.

Zgodnie z „Raportem z wyników w województwie śląskim” opublikowanym przez Urząd Statystyczny w Katowicach, liczba osób niepełnosprawnych wynosiła 552,2 tys. i stanowiła 11,9% ludności województwa śląskiego (wobec 560,7 tys. w 2002 r.). Osoby niepełnosprawne stanowiły 11,8% ogółu niepełnosprawnych w kraju; co ósmy mieszkaniec województwa śląskiego był osobą niepełnosprawną.

Osoby niepełnosprawne w latach 2002 i 2011 przedstawia poniższe zestawienie:

	Ogółem			Miasta			Wieś		
	2002	2011	2002 = = 100	2002	2011	2002 = = 100	2002	2011	2002 = = 100
	w tysiącach			w tysiącach			w tysiącach		
OGÓŁEM	560,7	552,2	98,5	443,1	450,0	101,6	117,6	102,2	86,9
mężczyźni	271,8	256,8	94,5	212,6	207,6	97,6	59,2	49,2	83,1
kobiety	286,9	295,4	102,3	230,5	242,4	105,2	58,4	53,0	90,8
Niepełnosprawni	438,3	344,8	78,7	348,4	285,6	82,0	89,9		65,8
prawnie	226,2	175,1	77,4	177,5	143,8	81,0	48,7	59,2	64,4
Mężczyźni	212,1	169,7	80,0	170,9	141,8	83,0	41,3	31,3	67,5
kobiety	122,4	207,4	169,4	94,8	164,4	173,5	27,6	27,9	155,4
Niepełnosprawni tylko	45,7	81,7	178,9	35,2	63,9	181,6	10,5	43,0	169,7
biologicznie	76,7	125,7	163,8	59,6	100,6	168,8	17,1	17,8	146,7
mężczyźni								25,1	

Publikacja Urzędu Statystycznego w Katowicach dostępna pod adresem: <http://www.stat.gov.pl>

Analizując zbiorowość niepełnosprawnych mieszkańców województwa śląskiego zauważyć można istotne różnice w porównaniu do 2002 r. Zmiany w przepisach prawnych i zaostrzenie przepisów dotyczących przyznawania rent z tytułu niezdolności do pracy i podobnych świadczeń spowodowały znaczne zmniejszenie się zbiorowości osób niepełnosprawnych

prawnie. Wyniki NSP 2011 wykazały, że liczba osób niepełnosprawnych prawnie wyniosła 344,8 tys. (62,4% ogółu osób niepełnosprawnych) i zmniejszyła się o 93,5 tys. (21,3%). Wśród osób mieszkających na wsi odnotowano spadek liczby niepełnosprawnych o 30,7 tys. (34,2%), a w miastach o 62,8 tys. (18,0%).

W populacji niepełnosprawnych mieszkańców naszego województwa 55,6 tys. (10,1%) posiadało wyłącznie prawne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, nie deklarując żadnych ograniczeń sprawności w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych. Najczęściej osoby te legitymowały się lekkim stopniem niepełnosprawności (25,2 tys.), a następnie stopniem umiarkowanym (18,0 tys.).

Istotne zmiany zauważyć można także w populacji osób niepełnosprawnych wyłącznie biologicznie, tj. takich, które nie posiadały orzeczenia, ale ich subiektywna ocena wskazywała, że miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych. Liczba tych osób wyniosła 207,4 tys. i była wyższa o blisko 70% niż w 2002 r. Wśród osób niepełnosprawnych wyłącznie biologicznie kobiety stanowiły ponad 60%, a mężczyźni prawie 40%.

Przypomnijmy wyniki NSP 2002, które wykazały, że ważną zmienną warunkującą występowanie niepełnosprawności jest wiek. O ile wśród osób w wieku 0 - 14 lat udział ten wynosił 2%, to wśród osób w wieku powyżej 65 lat aż 32,4%. W 2002 roku na 1000 osób zamieszkujących woj. śląskie przypadało 118 osób niepełnosprawnych, w Mieście Żory 86.

Wówczas, ilość niepełnosprawnych mieszkańców Żor (zarówno pod względem prawnym, jak i biologicznym) oszacowano na 5.482 osoby. Oznacza to, że co 11 mieszkańiec Żor był osobą niepełnosprawną. Liczba mieszkańców na dzień 31.12.2017 r. wg danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta, Żory liczyły 58.685 osób, w tym 30.264 kobiet i 28.421 mężczyzn.

Trudno jest dokładnie określić liczbę osób niepełnosprawnych mieszkających w Żorach, ponieważ informacje o osobach niepełnosprawnych są w różnych instytucjach, a jednocześnie mogą się ze sobą wzajemnie pokrywać. Orzecznictwo w Polsce realizowane jest w ramach trzech systemów: orzecznictwa ZUS, orzecznictwa w powiatowych zespołach ds. orzekania o niepełnosprawności oraz orzecznictwa branżowego (Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego czy orzecznictwo resortowe). Wymienione instytucje nie współpracują ze sobą pod kątem prowadzenia bazy danych o osobach niepełnosprawnych, stąd trudności w ich pozyskaniu.

Źródłem informacji o osobach niepełnosprawnych są dane pozyskane z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Rybniku.

Liczba osób zaliczona do stopnia niepełnosprawności prawomocnym orzeczeniem lub wyrokiem sądu w latach 2016 – 2017

Liczba osób niepełnosprawnych według	Liczba osób – stan na kwiecień 2016 r.	Liczba osób – stan na kwiecień 2017
Stopnia niepełnosprawności:		
– znaczny	442	298
– umiarkowany	710	319
– lekki	205	97
Wiek	1357	714
– osoby powyżej 16 r. ż.		
Płci:		
– kobiety	693	376
– mężczyźni	664	338
Poziomu wykształcenia:		
– mniej niż podstawowe	112	49
– podstawowe i gimnazjalne	282	158
– zasadnicze	495	282
– średnie	364	177
– wyższe	104	48
Zatrudnienia:		
– pracujący	151	56
– niepracujący	1206	658
Razem	1357	714

Źródło: Dane statystyczne uzyskane z Powiatowego Zespołu cis. Orzekania o Niepełnosprawności w Rybniku za lata 2016-2017

Ważną kwestią jest rodzaj niepełnosprawności. Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w Żorach, w latach 2016 i 2017 najliczniejszą grupę osób niepełnosprawnych, które otrzymały orzeczenie, stanowią osoby z umiarkowanym stopniem – odpowiednio w kolejnych latach 2016 i 2017 – 52,32% i 44,68%, następnie osoby ze znacznym – odpowiednio 32,57% i 41,74%.

Znacząco spadła ilość osób niepełnosprawnych niepracujących – z 1206 osób w 2016 r. do 658 osób w 2017 r.

**Wydane orzeczenia według wieku, płci i symbolu przyczyny niepełnosprawności
w latach 2016-2017**

Wyszczególnienie według symboli	Osoby powyżej 16 r.ż. - stan na kwiecień 2016r.	Osoby poniżej 16 r.ż. - stan na kwiecień 2016r.	Osoby powyżej 16 r.ż.-stan na kwiecień 2017r.	Osoby poniżej 16 r.ż.-stan na kwiecień 2017r.
K	417	69	469	83
M	380	143	437	129
01-U- upośledzenie umysłowe	18	7	18	8
02-P- choroby psychiczne	56	21	64	13
03-L- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	27	31	18	30
04-O- choroby narządu wzroku	12	5	6	4
05-R- upośledzenie narządu ruchu	201	11	244	16
06-E- epilepsja	12	11	23	8
07-S- choroby układu oddechowego i krążenia	151	17	157	16
08-T- choroby układu pokarmowego	47	3	54	1
09-M- choroby układu moczowego / płciowego	43	5	49	4
10-N- choroby neurologiczne	115	44	154	48
11- inne:	108	20	115	28
12-C całościowe zaburzenia rozwojowe	7	37	4	36
Razem:	797	212	906	212

Źródło: Sprawozdanie z działalności Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Rybniku za lata 2016-2017.

Z powyższej tabeli wynika, iż w Żorach w latach 2016 i 2017 najliczniejszą grupę osób niepełnosprawnych, które otrzymały orzeczenie, stanowią osoby powyżej 16 roku życia z upośledzeniem narządu ruchu - odpowiednio w kolejnych latach 2016 i 2017 –

25,22% i 26,93%, następnie osoby z chorobami układu oddechowego i krążenia - odpowiednio 18,95% i 17,33% oraz z chorobami neurologicznymi – odpowiednio 14,43% i 17,00%.

Znacząco wzrosła ilość osób, którym orzeczono niepełnosprawność z powodu epilepsji – z 12 osób (1,51%) w 2016 r. do 23 osób (2,54%) w 2017 r.

Według stanu na koniec grudnia 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żorach zarejestrowanych było ogółem 71 osób niepełnosprawnych, w tym 59 osób bezrobotnych i 12 osób poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu. Pod względem wykształcenia dominują osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (27 osób) oraz podstawowym (17 osób).

Największą grupę osób niepełnosprawnych bezrobotnych stanowiły osoby posiadające lekki stopień niepełnosprawności (36 osób) i umiarkowany (22 osoby). W grupie osób poszukujących pracy dominowały osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (12 osób). Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności są schorzenia narządu ruchu (odpowiednio 16 osób bezrobotnych i 6 osób poszukujących pracy).

**Struktura osób niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy
i niepozostających w zatrudnieniu wg wybranych cech zarejestrowanych w Powiatowym
Urzędzie Pracy w Żorach:**

Dane wg stanu na koniec grudnia 2017		Bezrobotni		Poszukujący pracy		
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	
Osoby będące w ewidencji osób niepełnosprawnych		59	37	12	6	
Bez kwalifikacji		15	9	3	0	
Bez doświadczenia zawodowego		8	6	4	1	
Wiek	18-24	4	4	0	0	
	25-29	3	2	1	0	
	30-39	14	10	5	2	
	40-44	9	7	3	2	
	45-49	5	2	1	0	
	50-54	9	6	0	0	
	55-59	10	6	1	1	
	60 lat i więcej	5	0	1	1	
Stopień niepełnosprawności	znaczny	1	-	0	-	
	umiarkowany	22	-	12	-	
	lekki	36	-	0	-	
Rodzaj niepełnosprawności	upośledzenie umysłowe	2	-	2	-	
	choroby psychiczne	6	-	2	-	
	zaburzenie głosu, mowy i choroby słuchu	2	-	0	-	
	całościowe zaburzenia rozwojowe	0	-	0	-	
	choroby narządu wzroku	5	-	0	-	
	upośledzenia narządu ruchu	16	-	6	-	
	epilepsja	2	-	0	-	
	choroby układu oddechowego i układu krążenia	5	-	1	-	
	choroby układu pokarmowego	1	-	0	-	
	choroby układu moczowo - płciowego	0	-	0	-	
	choroby neurologiczne	8	-	0	-	
	inne	12	-	1	-	
	nieustalony	0	-	0	-	
	Staż pracy	do 1 roku	10	-	3	-
		1-5	10	-	1	-
5-10		11	-	3	-	
10-20		12	-	2	-	
20-30		7	-	1	-	
30 lat lub więcej		4	-	0	-	
bez stażu		5	-	2	-	
Wykształcenie	wyższe	3	-	3	-	
	policealne i średnie zawodowe	8	-	2	-	
	średnie ogólnokształcące	10	-	0	-	
	zasadnicze zawodowe	23	-	4	-	
	gimnazjalne	1	-	0	-	
	podstawowe i podstawowe nieukończone	14	-	3	-	

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Żorach.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizowane są zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wypłaty świadczeń alimentacyjnych, rodzinnych - w tym świadczeń opiekuńczych: zasiłków pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych oraz świadczeń pielęgnacyjnych, świadczeń wychowawczych, dodatków mieszkaniowych i energetycznych, a także zadań z zakresu rehabilitacji społecznej dofinansowanych z Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych. W 2017 r. w obszarze pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał 3 150 decyzji, pomocą materialną i instytucjonalną objął 571 rodzin, pracą socjalną 526 rodzin. Najczęstsze powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej to: ubóstwo – 346 rodzin (753 osoby w rodzinie), długotrwała lub ciężka choroba – 319 rodzin (536 osób w rodzinie), niepełnosprawność – 257 rodzin (444 osoby w rodzinie) oraz bezrobocie – 181 rodzin (424 osoby w rodzinie).

III. Cel główny programu, cele szczegółowe i działania

Głównym celem programu jest podniesienie jakości życia niepełnosprawnych mieszkańców Żor we wszystkich dziedzinach życia społecznego. Cele szczegółowe programu obejmują następujące obszary zagadnień:

- 1) Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym.
- 2) Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- 3) Tworzenie warunków do zachowania niezależności osób niepełnosprawnych,
- 4) Poprawa dostępności osób niepełnosprawnych do informacji,
- 5) Zwiększenie dostępności osób niepełnosprawnych do różnych form kształcenia,
- 6) Kształtowanie właściwych postaw społecznych sprzyjających funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych,
- 7) Wzmocnienie podmiotów działających w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych.

Opis kierunków działań w ramach celów szczegółowych przedstawia poniższa tabela:

Cele szczegółowe	Działania
<p>1. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym.</p>	<p>1.1. Zapewnienie finansowania i organizacji staży zawodowych i praktyk dla osób z niepełnosprawnością na otwartym rynku pracy oraz w jednostkach organizacyjnych miasta i podmiotach ekonomii społecznej.</p>
	<p>1.2. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z instrumentów rynku pracy. Pozyskiwanie dodatkowych środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.</p>
	<p>1.3. Prowadzenie doradztwa zawodowego, przekwalifikowania i szkoleń osób niepełnosprawnych.</p>
	<p>1.4. Wspieranie powstawania podmiotów ekonomii społecznej, spółdzielni socjalnych, w tym spółdzielni socjalnych osób prawnych oraz wspieranie zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej.</p>
	<p>1.5. Przyznawanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.</p>
	<p>1.6. Umożliwienie pracodawcom zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.</p>
	<p>1.7. Refundacja pracodawcom miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem oraz czynności trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy.</p>
	<p>1.8. Rozwój działalności i wspieranie zatrudnienia w Zakładzie Aktywności Zawodowej.</p>
<p>2. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.</p>	<p>2.1. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.</p>
	<p>2.2. Finansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz podejmowanie starań w celu zwiększenia liczby miejsc w WTZ do występujących potrzeb.</p>
	<p>2.3. Prowadzenie Świetlicy Rewalidacyjno-Rehabilitacyjnej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną po 25 r.ż.</p>
	<p>2.4. Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – przyznawane przez NFZ oraz w sprzęt rehabilitacyjny</p>

	2.4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.
	2.5. Likwidacja barier w urzędach, instytucjach i placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania.
	2.6. Likwidacja barier transportowych poprzez zakup pojazdów dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych oraz poprawę dostępu osób niepełnosprawnych do publicznych środków transportu.
	2.7. Przystąpienie Miasta Żory do realizacji programów celowych PFRON mających na celu likwidację barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych.
3. Tworzenie warunków do zachowania niezależności osób niepełnosprawnych.	3.1. Promowanie rozwoju mieszkalnictwa chronionego w tym stworzenie mieszkalnictwa chronionego dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
	3.2. Wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin poprzez rozwój podstawowych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
	3.3. Utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, w tym w szczególności łóżek rehabilitacyjnych (pielęgnacyjnych).
	3.4. Doradztwo i poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
4. Poprawa dostępności osób niepełnosprawnych do informacji.	4.1. Bieżące zamieszczanie informacji dla osób niepełnosprawnych w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (www.mops.zory.pl) oraz w prasie lokalnej.
	4.2. Upowszechnianie wiedzy z dziedziny praw osób niepełnosprawnych.
	4.3. Upowszechnianie wśród pracodawców i przedsiębiorców informacji o usługach i instrumentach rynku pracy dla osób niepełnosprawnych.
5. Zwiększenie dostępności osób niepełnosprawnych do różnych form kształcenia.	5.1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej dostępu do kształcenia na wszystkich poziomach nauczania.
	5.2. Zapewnienie transportu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do placówek oświatowych.
	5.3. Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

	5.4. Uzupełnianie zbioru książki mówionej oraz prowadzenie innych działań, w których mogą brać udział osoby niepełnosprawne w Miejskiej Bibliotece Publicznej.
6. Kształtowanie właściwych postaw społecznych sprzyjających funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych	6.1. Zagwarantowanie warunków do udziału osób niepełnosprawnych w imprezach organizowanych przez miasto - informacja i promocja imprez w miejscach dostępnych dla osób niepełnosprawnych.
	6.2. Współpraca w organizowaniu kampanii, imprez integracyjnych, w tym „Dnia Godności Osoby z Upośledzeniem Umysłowym”, mających na celu podnoszenie społecznej świadomości dotyczącej problematyki niepełnosprawności.
	6.3. Promowanie i prezentacja aktywności osób niepełnosprawnych, w tym twórczości artystycznej, kulturalnej, osiągnięć sportowych i działalności zawodowej.
7. Wzmocnienie podmiotów działających w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych.	7.1. Współdziałanie Miasta i organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów niepełnosprawności poprzez zlecenie i dofinansowywanie realizacji zadań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych.
	7.2. Upowszechnianie idei wolontariatu.

IV. Realizatorzy programu

Realizatorami Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2018 — 2020 będą w szczególności:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Zakład Aktywności Zawodowej „Wspólna Pasja”,
- Miejski Dom Pomocy Społecznej,
- Wydział Edukacji Urzędu Miasta Żory,
- Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Żory,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- publiczne i niepubliczne placówki oświatowe,
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną i podległe placówki: Punkt Wczesnej Interwencji, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy, Warsztaty Terapii Zajęciowej,
- Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych w tym CIS,
- pracodawcy lokalnego rynku pracy zatrudniający osoby niepełnosprawne,
- Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

V. Źródła finansowania programu

Źródłem finansowania działań określonych w programie będą środki finansowe pochodzące z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z Funduszu Pracy, z Europejskiego Funduszu Społecznego, z budżetu miasta i podległych jednostek organizacyjnych oraz innych źródeł.

VI. Monitoring

Monitoring Programu będzie polegał na zbieraniu informacji na temat zrealizowanych działań od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora, tj. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach. Realizatorzy Programu będą przygotowywać roczne raporty wg stanu realizacji zadań na dzień 31 grudnia, podsumowując dokonania minionego roku, celem sporządzenia rocznego sprawozdanie z realizacji Programu. Roczne Sprawozdanie będzie przedkładane Powiatowej Społecznej Radzie do Spraw Osób Niepełnosprawnych celem zaopiniowania. Opinie członków Powiatowej Społecznej Rady wraz z rekomendacjami realizatorów Programu będą podstawą do przygotowania na lata następne katalogu działań podejmowanych na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, zgodnie z oczekiwaniami i zgłaszanymi potrzebami.

IV. Uwagi końcowe

Złożoność działań, jakie należy podjąć lub kontynuować dla poprawy warunków wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz uzyskania w tym zakresie wymiernych efektów, wymaga zaangażowania w realizację zadań wielu instytucji i organizacji samorządowych oraz przedstawicieli środowiska osób niepełnosprawnych.

Zakłada się, że w ramach programu mogą powstawać szczegółowe projekty tworzone w instytucjach i organizacjach pozarządowych, mające na celu realizację zadań programu.

Program może także stanowić podstawę do aplikowania o środki z funduszy strukturalnych, zarówno przez jednostki organizacyjne miasta, jak i organizacje pozarządowe.

Szeroka współpraca wszystkich zainteresowanych podmiotów będzie najlepiej sprzyjać wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego.

WICEPRZEWODNICZĄCY RADY

Krzysztof Mentlik